

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 2Co/246/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7516211412
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 02. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Slovinská
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2019:7516211412.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Anny Slovinskej a sudcov JUDr. Ľuboša Kunaya a JUDr. Aleny Mikovej v spore žalobcu: Allianz - Slovenská poisťovňa, a.s., so sídlom v Bratislave, Dostojevského rad 4, IČO: 00 151 700 proti žalovanému: F. A. PIKOLO, so sídlom v Kalši 194, IČO: 41 035 143, zast. JUDr. Valériou Vassovou, advokátkou, so sídlom v Trebišove, Pribinova 2246/2, o zaplatenie 3.963,24 €, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Košice - okolie, č. k. 16C/727/2016-76 zo dňa 26.4.2018 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok.
Stranám sporu nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Košice - okolie napadnutým rozsudkom zaviazal žalovaného povinnosťou zaplatiť žalobcovi sumu 3.963,24 € v lehote do 15 dní od právoplatnosti rozsudku a aj povinnosťou nahradiť žalobcovi trovy konania v celom rozsahu s tým, že o ich výške bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením.

2. Rozhodol tak o žalobe žalobcu, ktorou sa domáhal od žalovaného zaplatenia žalovanej sumy a náhrady trov konania s tým, že so žalovaným uzatvoril dňa 16.1.2015 poistnú zmluvu, ktorou bolo dojednané poistenie strojov a elektroniky právnických a podnikajúcich fyzických osôb so začiatkom poistenia od 16.1.2015. Platenie poistného bolo dohodnuté v štvrtročných splátkach po 990,81 € splatných k 16.1., k 16.4., k 16.7. a k 16.10. roku. Žalovaný neuhradil poistné za obdobie od 16.1.2015, preto poistenie zo zákona zaniklo. Žalovaný poistné neuhradil ani na výzvu žalobcu, ktorý ho požiadal o zaplatenie dlžného poistného za obdobie do zániku poistenia, ktoré nastalo dňom 15.1.2016, to výzvou zo dňa 21.1.2016.

3. Súd prvej inštancie vo veci vydal platobný rozkaz v zmysle žaloby žalobcu, proti ktorému včas podal odôvodnený odpor žalovaný. Namietal výšku žalovanej sumy s tým, že bol nesprávne stanovený dátum zániku poistenia. Uznal iba časť žalovanej sumy, a to vo výške 1.321,08 € s tvrdením, že zmluva bola uzavretá so žalobcom s účinnosťou od 16.1.2015, bolo dohodnuté, že bežné poistné je splatné v štvrtročných splátkach a vzhľadom k tomu, že nezaplatil prvú splátku poistného vo výške 990,81 €, ktorú mal zaplatiť do 30.1.2015 ako prvé poistné, poistná zmluva zanikla po uplynutí troch mesiacov po tejto splatnosti, t. j. dňa 30.4.2015, keďže sa jedná o nezaplatenie poistného za prvé poistné obdobie od uzavretia poistnej zmluvy. Preto podľa žalovaného má žalobca nárok len na úhradu sumy vo výške 990,81 €, t. j. prvé poistné za jeden štvrtrok a jednomesačné poistné za mesiac apríl 2015 vo výške 330,27 €, teda celkovo 1.321,08 €.

4. Súd vo veci vykonal dokazovanie a z poisťnej zmluvy č. 431001731 zo dňa 16.1.2015, ktorú strany sporu uzavreli zistil, že jej predmetom bolo poistenie strojov a elektroniky právnických a podnikajúcich fyzických osôb so začiatkom poistenia 16.1.2015, s poisťným obdobím jeden rok, pričom poistenie bolo dojednané na dobu neurčitú s predĺžením o ďalší rok, ak nedôjde k jej vypovedaniu najneskôr 6 týždňov pred jeho uplynutím. Poistná suma bola ustálená na 330.271 €, bežné poistné na sumu 3.963,25 €, a splatnosť bežného poistenia bola určená v zmysle vyúčtovania k poisťnej zmluve. Podľa tohto vyúčtovania bolo poistné splatné v štvrtročných splátkach po 990,81 € v termínoch do 30.1.2015, 16.4.2015, 16.7.2015 a 16.10.2015. Nasledovné štvrtročné splátky poistného vo výške 990,81 € sú splatné vždy do 16.1., 16.4., 16.7. a 16.10. príslušného poistného obdobia. Keďže žalovaný nezaplatil ani prvú splátku poistného, a to ani napriek upozorneniu žalobcu, žalobca žalovanému oznámil, že došlo k zániku poisťnej zmluvy v zmysle § 801 ods.1 Občianskeho zákonníka.

5. Súd prvej inštancie následne vec právne posúdil podľa 788 ods. 1, § 790 písm. a), b), c), § 796 ods. 1, 2, § 801 ods. 1, 3, § 803 ods. 1 Občianskeho zákonníka a dospel k záveru, že žaloba žalobcu je dôvodná. Vzal za preukázané, že medzi žalobcom a žalovaným platne vznikol poisťný vzťah. Poistná zmluva bola uzavretá na dobu neurčitú so začiatkom poistenia 16.1.2015 a poisťným obdobím bol bežný rok, t. j. od dátumu vzniku poistenia. Ročné poistné bolo dohodnuté sumou 3.963,25 €, splatné v štvrtročných splátkach po 990,81 € a žalovaný neuhradil žiadnu splátku poistného. Súd poukázal na to, že sporným bol okamih zániku poisťnej zmluvy, keďže žalobca tento okamih odvodzoval od nezaplatenia celého poistného za dané obdobie, t. j. od splatnosti poslednej splátky poistného a žalovaný tvrdil zánik poistného vzťahu nadväzujúc na neuhradenie prvej splátky poistného za poistné obdobie. Súd však uviedol, že súdna prax v otázke dátumu zániku poistného vzťahu pri dohodnutom platení poistného v splátkach nie je jednotná, pričom sa priklonil k názoru Najvyššieho súdu SR prezentovanému v rozsudku 2 Obdo/7/2008, ktorý názor prevažuje aj v súdnej praxi (rozsudok Krajského súdu Žilina sp.zn.11Co/3/2018 zo dňa 30.1.2018, Krajského súdu v Nitre sp. zn. 6Co/270/2016 zo dňa 21.6.2017, Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 11Co/155/2016 zo dňa 1.2.2017). Podľa tohto názoru pri dohodnutom ročnom poistnom, ktorého splatnosť bola dohodnutá v splátkach, sa zánik poistného viaže na nezaplatenie celého ročného poistného, a nie na nezaplatenie jednej zo splátok poistného. V prípade platenia poistného v splátkach nedochádza (rozložením poistného) k zmene poistného obdobia, ktoré naďalej zostáva obdobím ročným. Preto lehota pre zánik poistenia zo zákona začína plynúť okamihom, kedy je splatné celé poistné za príslušné poistné obdobie. V danom prípade bola poisťná zmluva uzatvorená 16.1.2015 na dobu neurčitú, pričom prvým poisťným obdobím bol bežný rok, teda jeden rok od dátumu vzniku poistenia (16.1.2015) do 15.1.2016. Žalovaný nezaplatil poistné za prvé poistné obdobie, t. j. od 16.1.2015 do 15.1.2016 a preto toto poistné poistenie zaniklo podľa § 801 ods. 1 Občianskeho zákonníka uplynutím troch mesiacov od splatnosti poistného (16.10.2015) a to dňa 15.1.2016. Až do tohto okamihu patrí žalobcovi poistné, ktoré zodpovedá žalovanej sume a preto súd prvej inštancie podanej žalobe v celom rozsahu vyhovel.

6. V zmysle § 232 ods. 2 Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP) a ods. 3 tohto ustanovenia určil súd lehotu na plnenie 15 dní od právoplatnosti rozsudku.

7. O trovách konania rozhodol podľa § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP a priznal plne úspešnému žalobcovi nárok na plnú náhradu trov konania, o výške ktorej rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí samostatným uznesením, ktoré vydá vyšší súdny úradník.

8. V zákonnej lehote podal proti rozsudku v celom rozsahu odvolania žalovaný z dôvodov podľa ust. 365 ods. 1 písm. f) a písm. h) CSP. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v celom rozsahu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, prípadne, aby rozsudok zmenil tak, že žalobu ako nedôvodnú zamietne a prizná žalovanému náhradu trov konania v celom rozsahu. Poukázal na to, že predmetom sporu je zaplatenie poistného do zániku poistenia, ktoré bolo ako ročné poistné dohodnuté v sume 3.963,24 €, splatné v štvrtročných mesačných splátkach po 990,81 € splatných k 16.1., k 16.4., k 16.7. a k 16.10. toho ktorého roku poistenia. Žalovaný nezaplatil prvú splátku vo výške 990,81 €, ktorú mal zaplatiť do 31.1.2015 ako prvé poistné, pričom splatnosť prvej splátky nastala 30.1.2015. Žalovaný tvrdil, že zánik poistného vzťahu nastal nadväzujúc na neuhradenie prvej splátky poistného za poistné obdobie, pričom argumentoval aj rozhodnutím Najvyššieho súdu SR (rozsudok 6Obdo/22/2007 zo dňa 7.8.2008) a dôvody z tohto rozsudku aj citoval. Žalobca oznámil žalovanému listom z 21.1.2016 zánik poisťnej zmluvy v zmysle § 801 ods. 1 Občianskeho zákonníka ku dňu 15.1.2016. Keď poisťovňa počká celé poistné obdobie a následne ukončí poisťnú zmluvu po troch mesiacoch, ak je to prvé poistné alebo

výzvou na zaplataenie poistného, ak je to následné poistné, takýmto názorom sa žalovaný nestotožňuje. Keďže sa k nemu priklonil aj súd prvej inštancie a preto považuje odvolateľ rozsudok za nesprávny.

9. K podanému odvolaniu sa vyjadril žalobca, opätovne poukázal na to, že žalovaný neuhradil ani prvú splátku poistného, pričom poistným obdobím uvedenej poistnej zmluvy bol jeden rok. Podľa ust. § 796 ods. 1 prvej časti vety ten, kto s poisťiteľom uzavrel poistnú zmluvu je povinný platiť poistné, a to za dohodnuté poistné obdobia. Je teda zrejmé, že uzavretím poistnej zmluvy musí poistený zaplatiť poistné za jednotlivé poistné obdobia, možnosť dohody poisťiteľa s poisťníkom teda poisteným o splácaní splátok v poistnom období je len výhoda, ktorú poisťovateľ poskytuje tomu kto uzatvára poistnú zmluvu. Ten kto nemá dôvody na využitie splátok, dohodne s poisťiteľom splatnosť jednorazovú vždy pri začiatku poistného obdobia. V takom prípade, ak by súd dal za pravdu žalovanému, by osoby, ktoré nedojednali splátky, boli v značnej nevýhode, pretože zánik poistenia by začal plynúť od splatnosti na začiatku poistného obdobia na rozdiel od osoby, ktorá si dojedná splátky a zánik takéhoto poistenia by bol stanovený nezaplatením tej - ktorej splátky. Táto nevýhoda by sa premietla aj vo výške dlžného poistného, čím by došlo k akejsi diskriminácii osôb, ktoré zaplatia poistné jednorazovo oproti osobám so splácaním poistného v splátkach. Preto možnosť povolenia splátok poistného je potrebné považovať len za akúsi výhodu pre toho, kto s poisťiteľom uzatvára poistnú zmluvu, ale táto možnosť nemá žiaden vplyv na zánik poistenia, o čom svedčí aj prevažujúci názor pri rozhodnutiach všeobecných súdov. Čo sa týka žalovaným predloženého rozsudku Najvyššieho súdu SR 6Obdo/22/2007, ten nemožno použiť ako judikát na predmetný prípad, pretože predmetom uvedeného právneho prípadu bolo nezaplataenie poistného z povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu z prevádzky motorového vozidla, čo sa riadi iným právnym režimom ako zmluvné poistenie a aj jeho zánik je determinovaný zák. č. 381/2001 Z.z. v znení neskorších predpisov. Z uvedeného dôvodu žiadal žalobca, aby odvolací súd odvolanie zamietol a rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny v celom rozsahu potvrdil.

10. Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd spor prejednal na základe podaného odvolania podľa ust. § 385 ods. 1 Civilného sporového poriadku (CSP) bez nariadenia pojednávania. Po konštatovaní, že odvolanie bolo podané včas a oprávnenou osobou, preskúmal napadnutý rozsudok ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 379 a 380 CSP a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné. Rozsudok bol verejne vyhlásený na Krajskom súde v Košiciach dňa 28. februára 2019, pričom verejné vyhlásenie bolo v zmysle ust. § 219 ods. 1, 3 CSP riadne oznámené.

11. Odvolateľ použil odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. f/, h/ CSP. Podstata odvolacieho dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. f) CSP spočíva predovšetkým v nesprávnom postupe súdu prvého stupňa pri hodnotení výsledkov dokazovania. Dôsledkom je to, že súd berie do úvahy skutočnosti, ktoré z dôkazov nevyplývajú alebo neboli účastníkmi prednesené, prípadne neprihliada na skutočnosti, ktoré boli preukázané či vyplývajú z prednesov účastníkov. Nesprávne skutkové zistenia môžu byť aj výsledkom logických rozporov pri hodnotení dôkazov s osobitným zreteľom na závažnosť, zákonnosť a pravdivosť získaných poznatkov. Odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. h/ CSP je v praxi vykladaný tak, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení súd vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením je omyl súdu pri aplikácii práva na správne zistený skutkový stav. O omyl v aplikácii práva ide vtedy, ak súd použil právny predpis iný, než ktorý použiť mal alebo ak síce použil správny právny predpis, ale nesprávne ho interpretoval na daný prípad.

12. V prejednávanej veci odvolací súd dospel k záveru, že rozhodnutiu súdu prvej inštancie nemožno vytknúť, že by vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo z prednesov účastníkov nevyplývajú alebo nevyšli za konania najavo a tiež nebolo zistené, že by na zistený skutkový stav súd prvej inštancie aplikoval nesprávne zákonné ustanovenie alebo, že by použité zákonné ustanovenie nesprávne vyložil. Súd vykonal dokazovanie v dostatočnom rozsahu, vykonané dôkazy hodnotil v súlade so zákonom a z týchto dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam, na ktorých založil aj svoje rozhodnutie a zo zisteného stavu vyvodil aj správny právny záver. Odvolací súd nezistil taký postup súdu, ktorý by mal za následok porušenie práva žalovanej na spravodlivý proces, napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie je dostatočne odôvodnený a spĺňa kritériá riadneho odôvodnenia podľa § 220 ods. 2 CSP.

13. Odvolacie námietky odvolateľa boli už predmetom dokazovania pred súdom prvej inštancie, ktorý sa s nimi dôsledne vysporiadal pri rozhodovaní v danej veci. Ani ďalšie skutočnosti uvedené v odvolaní

neumožňujú odvolaciemu súdu prijať iné závery a nie sú spôsobilé spochybníť vecnú správnosť napadnutého výroku rozsudku, preto odvolací súd rozsudok napadnutý odvolaním ako vecne správny potvrdil podľa § 387 ods. 1 CSP.

14. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Podľa ods. 2 ustanovenia ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

15. V preskúmvanej veci si účastníci zmluvy, ktorá bola uzavretá na dobu neurčitú, dohodli ročné poistné, ktorého splatnosť si dohodli v štvrtročných splátkach. Pretože bolo dohodnuté ročné poistné, nezaplatenia poistného sa neviaže na nezaplatenie jednej zo splátok ako sa mylne domnieva žalovaný, ale na nezaplatenie celého ročného poistného. Znamená to, že pokiaľ žalovaný nezaplatil niektorú zo splátok dohodnutého ročného poistného, zánik poistného sa neodvíja od tejto jednej splátky, pričom žalovaný nezaplatil ani jednu splátku poistného, ale odvíja sa od nezaplatennej poslednej splátky v tomto poistnom období a ak išlo o ročné poistné až uplynutím poslednej splátky z tohto ročného obdobia.

16. Aj odvolací súd zastáva názor, že ak si účastníci zmluvy upravili spôsob platenia v štvrtročných splátkach, je táto dohoda jednoznačne v prospech poisteného, pretože znamená rozloženie povinnosti splatiť sumu ročného poistného v rovnakých obnosoch v menších sumách, čo prispieva k istému časovo vyrovnanému rozloženiu nákladov, ktorý je poistený povinný za príslušný rok zaplatiť. Táto skutočnosť však nemá vplyv na určenie dátumu zániku poistenia, ktorý sa jednoznačne odvíja od nezaplatenia poslednej splátky poistného ročného poistenia.

17. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd potvrdil rozhodnutie súdu prvej inštancie vrátane výroku o trovách konania ako vecne správne.

18. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1,2 CSP v spojení s § 225 ods. 1 CSP. Žalovaný nebol so svojím odvolaním úspešný, preto mu nárok na náhradu trov odvolacieho konania nevznikol a úspešnému žalobcovi trovy nevznikli.

19. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 poslednej vety CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).